

Psykologian harjoittelu vuonna 2023: ohje harjoittelupaikalle ja opiskelijalle

OHJEISTUS HARJOITTELUPAIKALLE, OHJAAJALLE JA OPISKELIJALLE

Harjoittelun tarkoitus

Psykologian harjoittelu perustuu psykologien laillistamista koskevaan lakiin (559/94) ja asetukseen (104/2008) sekä asetukseen (19.8.2004) psykologian tutkinnoista. Psykologien terveydenhuollon ammattinimike on sidottu psykologian maisterin tutkintoon, jonne on määritelty pakollinen harjoittelu. Harjoittelun tavoitteena on opiskelijoiden omakohtainen perehtyminen psykologin työhön varttuneen psykologin henkilökohtaisessa ohjauksessa.

Harjoittelussa harjoittelijan tulisi perehtyä yksilön tai yhteisön arviointiin, ohjaus-, neuvonta- ja kuntoutusmenetelmiin, palvelujärjestelmien toimintaan ja työn eettisiin ja lähtökohtiin ja velvollisuuksiin. Harjoitteluun tulisi sisältyä useita aitoja asiakastilanteita, moniammatillisia kokouksia, itsenäinen (ohjattu) interventioprosessi, lausuntojen tai vastaavien yhteenvetojen laatimista ja esitelmien tai koulutustilaisuuksien pitämistä muille ammattiryhmille, harjoittelun siten erityisosaamisensa välittämistä muille ammattiryhmille (ks. Psykologiliiton suositukset).

Harjoittelua suorittamaan lähtevät ovat loppuvaiheen opiskelijoita, jotka ovat suorittaneet kaikki ammatillisten valmiuksien kurssit. Harjoittelun aikana he tulevat tekemään psykologin työtä ja hyödyttävät monin tavoin harjoittelupaikkaa. Psykologian laitos suosittelee palkan maksamista harjoittelijalle koko harjoittelun ajalta (kts. myös alla palkkauksesta). Yliopiston työelämäpalveluiden sivustolta löytyy työnantajille tarkoitettu opas harjoitteluasioista. Oppaasta löytyy perusasioita varsinkin sellaisille työnantajille, jotka ovat ottamassa ensimmäistä harjoittelijaansa.

Harjoittelu kestää viisi kuukautta

Psykologian harjoittelu kestää 5 kuukautta. Opintopisteitä harjoittelusta saa 30. Harjoittelu on päätoimista (100 % työaika). Myös kahdessa eri paikassa voi harjoitella, mutta silloin harjoittelupaikkojen alojen tulee tukea toisiaan. Jos harjoittelee vain yhdessä paikassa, suositellaan harjoittelun aikana tutustumista myös muiden psykologien työhön. Myös ulkomailla harjoittelu on mahdollista. Harjoitteluun ulkomailla sovelletaan samoja vaatimuksia kuin kotimaiseen harjoitteluun. Ulkomailla tapahtuvaa harjoittelua varten voi hakea Erasmus-harjoittelijavaihdon kautta apurahaa. Tarkemmat ohjeet Erasmus-harjoittelusta.

Harjoittelua ohjataan ja siitä annetaan palautetta sekä harjoittelutodistus

Harjoittelijan tulee saada ohjausta harjoittelupaikalta. Harjoittelupaikan on nimettävä kirjallisesti opiskelijalle ohjaaja, jonka on seurattava, ohjattava ja valvottava opiskelijan toimintaa sekä viivytyksettä puututtava siinä mahdollisesti ilmeneviin epäkohtiin sekä keskeytettävä toiminta, jos potilasturvallisuus vaarantuu (asetus 104/2008). Harjoittelunohjaajan tulee olla laillistettu psykologi, jolla on vähintään kahden vuoden kokopäiväistä työtä vastaava työkokemus itsenäisenä työntekijänä siinä ammatillisessa kontekstissa ja sillä osaamisalueella, jolla harjoittelija työskentelee. Ohjausta tulee saada viikoittain kaksi tuntia, josta vähintään tunnin tulee olla yksilötyönohjausta. Ohjaukseksi katsotaan myös ohjaajan työn seuraaminen, johon liittyy tilanteen analysointia ja ohjaajan kanssa samoihin palavereihin osallistuminen tai muu vastaava toiminta.

Harjoittelua ei arvioida, mutta palautteena harjoittelijalle toivotaan käytettävän arviointilomaketta. Lomaketta ei palauteta psykologian laitokselle vaan se annetaan harjoittelijalle. Harjoittelutodistus viedään Moodleen.

Harjoittelusuunnitelma ja harjoittelusopimus

Harjoittelemaan voi lähteä psykologian kandidaatti, joka on suorittanut työelämävalmiudet I ja III -opintokokonaisuudet. Ennen harjoittelemaan lähtemistä

harjoittelija tekee harjoittelupaikan ohjaajan kanssa harjoittelusuunnitelman, joka tarkastetaan harjoittelua ohjaavan opettajan kanssa laitoksella. **Harjoittelusuunnitelma palautetaan Moodleen.** Harjoittelusta laaditaan erillinen harjoittelusopimus, jonka osapuolia ovat opiskelija, harjoittelupaikan edustaja ja oppiaineen edustaja. Harjoittelusopimuksen aloittaa opiskelija HARRI-harjoittelujärjestelmässä. Harjoittelija täyttää ja selvittää itse harjoittelusopimuksessa vaadittavat tiedot. **Katso tarkemmat täyttöohjeet Moodlesta!** Jos harjoittelupaikka haluaa Jyväskylän yliopiston palkkatukea, sopimuksen kohtaan ”rahoitus” merkitään rahoittajaksi yhdelle kuukaudelle Jyväskylän yliopisto ja palkkatukisumma. Ennen kuin sopimus (tai linkki sopimuksesta, joka mahdollistaa sopimuksen tulostamisen harjoittelupaikalla) lähetetään allekirjoitettavaksi harjoittelupaikan edustajalle, harjoittelija pyytää harjoittelusta vastaavaa Psykologian laitoksen työntekijää tarkastamaan sopimuksen. Harjoittelusopimus allekirjoitetaan sähköisesti yliopiston JyuSign -järjestelmässä.

Ohjausryhmät

Harjoittelun lomaan Psykologian laitos järjestää lisäksi opiskelijoille kaksi kahden päivän mittaista ohjausryhmää, joissa tullaan käsittelemään laitokselta etukäteen annettuja tehtäviä (harjoittelupaikan ja työtehtävien esittely ja diagnostinen tai asiakassuhteeseen liittyvä tehtävä). Harjoittelun ohjausryhmät kuuluvat harjoittelu-aikaan, ts. niihin tulee voida osallistua työaikana. Tästä on tärkeää sopia jo harjoittelusopimusta tehtäessä.

Harjoittelun lomaan järjestetään myös psykoterapian opetusta Psykologian laitoksella. Psykoterapiakurssit eivät kuulu harjoittelu-aikaan, kuten ohjausryhmät, vaan vastaava aika on korvattava harjoittelupaikkaan. Muista järjestelyistä esim. lomista harjoittelija voi itse sopia harjoittelupaikan kanssa. Harjoittelutehtävät, ohjausryhmät ja muuta tietoa harjoittelusta löytyy Psykologian laitoksen internetsivulta.

Harjoittelupaikan hakeminen

Harjoittelupaikan hakeminen kannattaa aloittaa hyvissä ajoin. Toisinaan sopivan harjoittelupaikan löytämiseen voi mennä kuukausiakin.

Harjoittelemaan lähtevä etsii itse harjoittelupaikkansa. Näin opiskelija pystyy hakeutumaan oman kiinnostuksensa mukaiselle sovellutusalueelle ja pystyy järjestämään ainakin osittain palkkauksen harjoitteluajalle. Harjoittelupaikan hakeminen on muistuttanut suuresti normaalia työhön hakeutumista eli harjoittelupaikka on itse voinut valita harjoittelemaan pyrkivistä sopivimmaksi katsomansa. Voit selata edellisten vuosien harjoittelupaikkoja. Vinkkejä harjoittelupaikan hakuun löydät Moodlesta, ks. videot.

Palkkaus (tarkistettava vuosittain)

Vuonna 2023 ja 2024 psykologian laitos tukee harjoittelijoiden palkkausta maksamalla palkkatukea harjoittelupaikoille, jotka maksavat kolmelta ensimmäiseltä kuukaudelta vähintään työttömyyspäivärahan saamisen työssäoloehdon palkan (tällä hetkellä 1331e/kk) ja sen jälkeen kahdelta kuukaudelta harjoittelijalle alalla sovellettavan työehtosopimuksen mukaisesti vähimmäispalkkaa (1699,91 e/kk). Näin harjoittelija tulee saamaan koko harjoittelun ajalta palkkaa niin, että työttömyyspäivärahan saamiseen tarvittava työssäoloaika kertyy ja myös vähimmäispalkkavaatimus täyttyy. Vuonna 2020 työttömyysturvan työssäoloehdon palkka on vähintään 1 236 e/kk.

Palkkaan liittyvän työsopimuksen myötä myös harjoittelijaa koskevat vastuu- ja vakuutusasiat ovat kunnossa koko harjoittelun ajalle. Psykologian laitoksen palkkatuki on kokonaisuudessaan **yhdelle kuukaudelle 1800 euroa** (palkan sivukuluja ei korvata erikseen). Asiasta voi ottaa yhteyttä allekirjoittaneeseen.

Lisätietoja:

Vojna Tapola

harjoittelusta vastaava yliopistonopettaja

puh. 050 4338043

email: vojna.tapola(a)jyu.fi

17.5.2023